

ingediend op **1928** (2023-2024) – Nr. 2
6 maart 2024 (2023-2024)

Verslag

namens de Commissie voor de bestrijding
van gewelddadige radicalisering
uitgebracht door Orry Van de Wauwer

over het ontwerp van decreet

over het Vlaamse beleid
voor de preventie van gewelddadige radicalisering,
extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie

Documenten in het dossier:
1928 (2023-2024) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

verzendcode: RAD

Samenstelling van de Commissie voor de bestrijding van gewelddadige radicalisering:

Voorzitter: Chris Janssens.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Maaïke De Vreese, Kathleen Krekels, Nadia Sminate, Katja Verheyen;
Filip Dewinter, Chris Janssens, Kristof Slagmulder;
Katrien Partyka, Orry Van de Wauwer;
Marino Keulen, Willem-Frederik Schiltz;
Imade Annouri, Celia Groothedde;
Hannelore Goeman.

Plaatsvervangers:

Marius Meremans, Annabel Tavernier, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Paul Van Miert;
Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Sam Van Rooy;
Sofie Mertens, Peter Van Rompuy;
Bart Tommelein, Mercedes Van Volcem;
Elisabeth Meuleman, Jeremie Vaneeckhout;
Thijs Verbeurgt.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

I.	Toelichting door Gwendolyn Rutten, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen	4
1.	Belang van langetermijnbeleid.....	4
2.	Doelstellingen ontwerp van decreet	4
3.	Scope beleid	4
3.1.	Coördinatie	5
3.2.	Ondersteuning	5
3.3.	Lokale besturen	5
3.4.	Experimentele ruimte	6
II.	Algemene bespreking	6
1.	Vragen en opmerkingen van de commissieleden	6
1.1.	Tussenkomst van Filip Dewinter.....	6
1.2.	Tussenkomst van Nadia Sminate	8
1.3.	Tussenkomst van Imade Annouri	9
1.4.	Tussenkomst van Orry Van de Wauwer.....	10
1.5.	Tussenkomst van Emine Gül İsci.....	10
1.6.	Tussenkomst van Marino Keulen	11
1.7.	Tussenkomst van Chris Janssens	12
2.	Antwoorden van de minister.....	12
3.	Replieken van de commissieleden	15
3.1.	Tussenkomst van Filip Dewinter.....	15
3.2.	Tussenkomst van Marino Keulen	16
3.3.	Tussenkomst van Thijs Verbeurgt	16
4.	Aanvullende antwoorden van de minister.....	16
III.	Artikelsgewijze bespreking en stemming	16
IV.	Eindstemming	17
	Gebruikte afkortingen.....	18
	Bijlage: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor de bestrijding van gewelddadige radicalisering besprak op 7 en 28 februari 2024 het ontwerp van decreet over het Vlaamse beleid voor de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie.

Minister Gwendolyn Rutten gebruikte voor haar toelichting van het ontwerp van decreet een presentatie die terug te vinden is op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

I. Toelichting door Gwendolyn Rutten, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

1. Belang van langetermijnbeleid

Naar aanleiding van vertrekkende Syriëstrijders en het oprukkende jihadisme, startte Vlaanderen in 2015 met een ad-hocbeleid voor de preventie van gewelddadige radicalisering, terrorisme en extremisme. Daarvoor werden er opeenvolgende actieplannen goedgekeurd. Het huidige actieplan loopt nog tot eind 2024.

De budgetten vanuit het beleidsdomein Binnenlands Bestuur verdubbelden tijdens de huidige zittingsperiode in vergelijking met de vorige zittingsperiode. Die stegen naar meer dan acht miljoen euro. Met die middelen werden de lokale besturen ondersteund via rechtstreekse middelen (projectsubsidies), strategische partners en gerichte expertise (de expertenpool).

Tot nu was maar één belangrijk onderdeel van het beleid decretaal geregeld, met name de werking van de LIVC R. De actualiteit toont continu aan dat een volgehouden aandacht nodig blijft. Daarom voorziet het ontwerp van decreet een structurele basis voor de coördinatie, afbakening en ondersteuning van het Vlaamse beleid.

2. Doelstellingen ontwerp van decreet

Het doel van het ontwerp van decreet is het voorkomen van extremistisch geweld, niet om radicalisering op zich tegen te gaan. De vrijheid van meningsuiting geldt ook voor radicale ideeën. Doorheen de geschiedenis zorgden radicale ideeën regelmatig voor doorbraken in de samenleving. De idee dat vrouwen gebruik zouden kunnen maken van het stemrecht was ooit radicaal. De minister zou vandaag geen minister zijn zonder de mensen die voor dat radicale idee hebben gestreden.

Het voorkomen van extremistisch geweld gebeurt op drie manieren: door het bestrijden van schadelijke polarisatie in de samenleving omdat het kan leiden tot gewelddadige radicalisering, door het tijdig detecteren en opvolgen van burgers die gewelddadig radicaliseren via de LIVC R-werking en door de burgers die echt geweld willen gebruiken of gebruikt hebben te doen inzien dat men daar de grens overschrijdt (disengagement). Die burgers worden dus terug binnen de krijtlijnen van de rechtsstaat gebracht.

3. Scope beleid

Er wordt gefocust op alle vormen van gewelddadige radicalisering en extremisme. Het beleid focust daarnaast alleen op schadelijke polarisatie. Polarisation is schadelijk als er sprake is van een groeiende sociaal-emotionele afstand, een groeiend wantrouwen en een verscherping van tegenstellingen tussen groepen in de samenleving, waarbij de veiligheid in het gedrang komt. De aanpak van schadelijke polarisatie moet uiteraard altijd afgewogen worden tegen het recht op vrijheid van

meningsuiting en het belang van pluralistische maatschappelijke en kritische wetenschappelijke debatten.

Naast preventie moet er worden ingezet op het aanpakken van de voedingsbodems. Het gaat onder meer over sociale uitsluiting, armoede, ongelijke behandeling, onveiligheid enzovoort.

Het ontwerp van decreet bestaat uit vier onderdelen: de coördinatie van het Vlaamse beleid, de ondersteuning aan lokale besturen via erkende partners, de regierol van lokale besturen en de experimentele ruimte.

3.1. Coördinatie

Er is nood aan het verankeren van de horizontale coördinatiestructuur met de relevante departementen en agentschappen. Dat is geen evidentie omdat de Vlaamse administratie sterk verkokerd is. Nochtans moet alle informatie worden gedeeld om tot een goede aanpak te komen. Nu zorgt het Vlaams Platform Radicalisering voor de nodige afstemming. Dat werkt goed en wordt in de toekomst bestendigd.

De Vlaamse Regering zal de relevante departementen en agentschappen aanduiden. Die zullen het beleid voorbereiden, opvolgen en evalueren via hun aanspreekpunten. De toekomstige Vlaamse Regering keurt volgens het ontwerp van decreet binnen een jaar na haar aantreden een geïntegreerd actieplan goed. Dat moet gebeuren op basis van een actuele analyse en moet beleidsdoelstellingen en acties voor de komende vijf jaar bevatten.

3.2. Ondersteuning

Voorliggend ontwerp van decreet zorgt ervoor dat er vanaf 1 januari 2026 zal worden gewerkt met erkende partners die structurele financiering kunnen krijgen om de lokale besturen te ondersteunen. Een dergelijke partner kan bijvoorbeeld optreden als kenniscentrum of praktische ondersteuning op het terrein.

Het ontwerp van decreet voorziet een erkenningsprocedure aan het begin van de zittingsperiode. Een erkenning door de Vlaamse Regering geldt voor vijf jaar, wat zo'n partner in staat stelt om kennis op te bouwen en expertise te verzamelen. De erkende partners zullen moeten voldoen aan de erkenningsvoorwaarden en zorgen dat zij de doelstellingen behalen die zullen worden opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst die zij met de Vlaamse Regering afsluiten. Doen zij dat niet, dan kan de Vlaamse Regering de samenwerking stopzetten.

3.3. Lokale besturen

Met het ontwerp van decreet krijgen de gemeenten een regierol voor het lokale preventiebeleid. Ze hebben daarnaast ook een signaalfunctie. Het is ontzettend belangrijk dat ze goed worden betrokken. Zij staan het dichtst bij de samenleving en kunnen daarom signalen het snelst detecteren. Via instrumenten zoals het LIVC R kunnen zij met de signalen aan de slag gaan.

De Vlaamse overheid moet de lokale besturen zo goed mogelijk ondersteunen om die rol op te nemen. Via het huidige actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie wordt dat ook gedaan onder meer met de ondersteuning van de VVSG, het begeleidings- en coachingstraject voor de LIVC R's, de expertenpool en de projectsubsidies.

In het uitvoeringsbesluit gekoppeld aan het ontwerp van decreet legt de Vlaamse Regering de principes voor een toekomstige structurele financiering voor het

opnemen van die regierol vast. Het zal aan de volgende Vlaamse Regering zijn om te bepalen hoe groot die structurele financiering moet zijn.

3.4. Experimentele ruimte

Tot slot voorziet het ontwerp van decreet ook een basis om 10 procent van het totale budget aan te wenden voor experimentele projecten. Dat is belangrijk om te kunnen inspelen op nieuwe fenomenen waarover de erkende partners geen kennis hebben. Dat kan bijvoorbeeld aan de hand van een projectoproep die inspeelt op zo'n nieuwe ontwikkeling. Het is wel de bedoeling dat die expertise na verloop van de tijd terechtkomt bij de erkende partners.

II. Algemene bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

1.1. Tussenkoms van Filip Dewinter

Filip Dewinter staat kritisch tegenover het ontwerp van decreet omdat het Vlaams Belang in het verleden werd bestempeld als een extremistische en racistische partij. Vroeger gebeurde het dat wetten opiniedelicten bestraften, denk daarbij aan de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden. Dergelijke wetten en decreten werden hoofdzakelijk gebruikt om een concurrerende politieke strekking monddood te maken.

Er moet aan detectie, preventie en coördinatie worden gedaan, zeker gezien de maatschappelijke context. Alles begon met de terreuraanslagen in Brussel van 22 maart 2016, gepleegd door IS. Daarop volgden nog aanslagen vanuit dezelfde ideologische hoek. Er wordt almaar meer veralgemeend en de problematiek wordt uitgebreid in de richting van schadelijke polarisatie, extremisme en radicalisering. Tegelijk probeert men af te rekenen met de politieke concurrenten. De spreker staft die uitspraak op basis van enkele citaten uit het ontwerp van decreet. Op pagina 5 staat: "Vaak worden die verschillende vormen benoemd als religieus-extremisme (meer bepaald vanuit salafistische en islamistische hoek), rechtsextremisme en linksextremisme. Die indeling blijkt meer en meer achterhaald. Zoals hierboven al aangegeven evolueert men volgens het OCAD steeds meer naar mengvormen. In voorliggend ontwerp van decreet wordt daarom de keuze gemaakt om de focus te leggen op extremisme in haar verschijningsvormen, zonder die verschijningsvormen te categoriseren." De verschijningsvormen, en in het bijzonder het islamitische extremisme, worden dus niet meer benoemd. Dat verontrust de spreker. De voorbije tien jaar zijn zo goed als alle aanslagen gepleegd vanuit de hoek van de radicale islam en het salafisme. Er werden geen aanslagen gepleegd door links- of rechtsextremisten. Hoewel er zich daar geen problemen voordoen, wordt er veralgemeend. Zo wordt vermeden dat het probleem wordt benoemd.

Bovendien wordt het probleem permanent geïmporteerd via al dan niet legale migratiestromen. Wanneer er aan detectie wordt gedaan, moet er worden gekeken naar wie het land binnenkomt. De laatste aanslag werd gepleegd door een persoon die meer dan tien jaar illegaal op het Belgische grondgebied verbleef. Zijn kinderen gingen hier naar school, hij huurde een woning in Brussel en nam deel aan allerlei activiteiten. Dat soort figuren moeten worden gedetecteerd. Waar zitten zij en hoe komen ze het land binnen? De federale minister van Justitie Paul Van Tigchelt is daarvoor bevoegd. Die zoekt vooral extremisten in extreemrechtse hoek, maar heeft weinig oog voor andere vormen van extremisme. De spreker vraagt zich af waar de detectie zich situeert. Dat moet gebeuren in de scholen, via de overheden en hoofdzakelijk waar nu niet naar wordt gekeken, met name de instroom van mensen.

Het ontwerp van decreet bevat volgens de spreker veel bedenkelijke definities en omschrijvingen. Op pagina 27 bij de toelichting bij de artikelen staat dat voor de definitie van extremisme wordt verwezen naar de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Volgens die wet wordt met extremisme bedoeld: racistische, xenofobe, anarchistische, nationalistische, autoritaire of totalitaire opvattingen of bedoelingen, ongeacht of ze van politieke, ideologische, confessionele of filosofische aard zijn, die theoretisch of in de praktijk strijdig zijn met de beginselen van de democratie of de mensenrechten, met de goede werking van de democratische instellingen of andere grondslagen van de rechtsstaat. Het gaat dus ook over nationalistische opvattingen of bedoelingen. In de statuten van de N-VA en het Vlaams Belang staat dat het nationalistische partijen zijn. Ongeveer 43 procent van de kiezers stemt voor nationalistische partijen die volgens de bovenstaande definitie worden omschreven als extremistisch. De spreker vindt die definitie niet werkbaar. Die passage dient om de politieke concurrenten aan te pakken. De spreker zegt te weten waarover hij spreekt. Het Vlaams Belang heeft zich tien jaar moeten verantwoorden voor rechtbanken door het toedoen van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding. Die voerde de geïnstitutionaliseerde juridische strijd tegen het Vlaams Belang. Dat gebeurde op basis van wetten en decreten die gelijkaardige definities bevatten.

De spreker verwijst naar Duitsland. Hoewel de Alternative für Deutschland er 23 procent in de peilingen haalt, wordt de partij voor de rechtbank gedaagd om te worden verboden. Dat gebeurt op basis van gelijkaardige definities en decreten. De AfD zou de democratie in het gedrang brengen omdat ze de beginselen van de democratie, de mensenrechten en de goede werking van de democratische instellingen in gevaar brengt. Dezelfde definitie wordt in voorliggend ontwerp van decreet gebruikt.

De sprekers haalt de partners aan, partners die men zelf in het leven heeft geroepen met een duidelijke politieke missie. Het gaat onder meer om de Kazerne Dossin. Die bevinden zich niet toevallig in Mechelen en krijgen veel subsidies. Verder is ook het Hannah Arendt Instituut een partner. De directeur van die organisatie, Christophe Busch, viel op 22 januari 2024 openlijk het Vlaams Belang aan in een aflevering van Terzake. De missie van die organisatie is het leven zuur maken van een welbepaalde politieke strekking. Voorts zijn er het Wij-Zij-Netwerk, de VVSG en het VVI. Bij die laatste is er ook een bepaalde vorm van politisering aan de gang, maar het Vlaams Parlement heeft daar ten minste nog invloed op, aldus de spreker.

Om aan detectie te kunnen doen, moet er in de eerste plaats goed worden samengewerkt met de VSSE en het OCAD. Het is erg moeilijk om informatie te krijgen vanuit de VSSE. Ze zijn niet geneigd om samen te werken met de Vlaamse overheid. In hun ogen zijn het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering een beetje staatsgevaarlijk. Nochtans zit daar de cruciale informatie om te kunnen nagaan welke individuen en organisaties moeten worden gevolgd en om de mensen op het terrein te informeren over de signalen waar ze op moeten letten. Daar wringt toch wel het schoentje. De LIVC's in Antwerpen geven aan de informatie die ze echt nodig hebben niet te krijgen van de VSSE. Hoe zal de minister dat probleem aanpakken?

In artikel 9 van het ontwerp van decreet staat dat de Vlaamse Regering subsidies kan toekennen aan gemeenten voor het opnemen van hun regierol, waarbij de Vlaamse Regering nadere regels kan bepalen. Daar staat 'kan' en niet 'zal'. Zal er dan geen uitvoeringsbesluit komen om dat allemaal concreet te organiseren? De spreker zegt dat er in het ontwerp van decreet 'bepaalt nadere regels' zou moeten staan.

Wat de financiering van de gemeenten betreft zegt de minister dat er een beperkt aantal lokale besturen zal worden ondersteund. Het gaat om dertien projecten in 29 gemeenten. Enerzijds krijgen de gemeenten de regierol, maar anderzijds worden er

slechts dertien projecten ondersteund. Wat zal de minister met de overige gemeenten doen?

1.2. Tussenkoms van Nadia Sminate

Nadia Sminate vindt het goed dat de expertise die de afgelopen jaren werd opgebouwd wordt verankerd in een ontwerp van decreet. Het kader dat vandaag voorligt kan tijdens de volgende zittingsperiode concreet worden uitgewerkt. En dat is nodig want er is nog altijd nood aan een gecoördineerd beleid.

Wat de definitie betreft heeft het VVI een analyse gemaakt waarbij opviel dat er verschillende interpretaties zijn van de definities. Dat is problematisch omdat dat zorgt voor een verschillend beleid. Doorheen de acties uit het verleden gleed de aandacht weg van de essentie, met name het voorkomen en de bestrijding van terrorismisdrijven. Het is goed dat de minister alles terug op scherp stelt en dat er duidelijk wordt gesteld wat al dan niet onder het beleidsdomein van het bestrijden van gewelddadige radicalisering valt. In de memorie van toelichting staat dat bepaalde democratische vormen van polarisering niet beteugeld mogen worden. De definitie van het begrip schadelijke polarisering luidt als volgt: "een groeiend wantrouwen en een verscherping van tegenstellingen tussen groepen in de samenleving waarbij de sociale veiligheid in het gedrang komt." Daarbij wordt de link gelegd tussen de veiligheid van mensen die in het gedrang komt en het gebruik van geweld. Het mag dus nooit de bedoeling zijn om gewone tegenstellingen te bestrijden, tenzij die in conflict komen met de veiligheid. Dat betekent volgens de spreker dat projecten die een bredere scope hanteren volgens de definitie niet langer in aanmerking kunnen komen voor subsidies.

Als reactie op de opmerking van Filip Dewinter zegt de spreker dat hij de federale en de Vlaamse regelgeving dooreen haalt. De definitie van extremisme die Filip Dewinter aanhaalt is er een van het federale niveau, met name de wet van 30 november 1998 die verwijst naar racistische, xenofobe, anarchistische, nationalistische, autoritaire of totalitaire opvattingen of bedoelingen. De term nationalisme staat dus niet in de Vlaamse definitie. De spreker zegt dat Filip Dewinter de nota selectief heeft gelezen.

Het is uiteraard van belang om het beleid uit te werken in samenwerking met de partners op het terrein die ondertussen ook veel expertise op te bouwen. Daarbij is de samenwerking met de VVSG van groot belang. Die samenwerking zou op termijn het projectmatige karakter moeten kunnen overstijgen. Daarnaast is het van belang om versnippering tegen te gaan. Het is beter om met een degelijke beleidsondersteuner samen te werken in plaats van met een versnipperd landschap van vzw's, wat toch nog het geval is. Die keuze zal de volgende Vlaamse Regering moeten maken. Verder is het ook van belang dat de expertise binnen de eigen administratie wordt gehouden en uitgebreid.

De lokale besturen krijgen terecht altijd veel aandacht wanneer het over het thema van gewelddadige radicalisering gaat. Zij komen als eerste in contact met de problematiek en zijn daardoor van onschatbare waarde. Die lokale besturen krijgen al veel ondersteuning, onder meer door de VVSG aan de LIVC's en de expertenpool. Het is goed dat dat wordt verankerd in het ontwerp van decreet.

Het ontwerp van decreet geeft bij besluit van artikel 8 een vorm van delegatie aan de Vlaamse Regering. Hoe zal de minister erover waken dat de samenwerking met partnerorganisaties zal worden opgevolgd door de Vlaamse administratie? Hoe zullen eventuele bijsturingen en sancties mogelijk worden gemaakt?

De spreker vindt de experimentele studies goed, maar welke controlemechanismen zijn er daarvoor? Hoe snel kan er worden ingegrepen als iets niet het gewenste resultaat oplevert?

De projectsubsidies voor de lokale besturen worden vandaag verdeeld volgens een 80-20-verdeelsleutel. Dat wordt niet vermeld in het ontwerp van decreet. Hoe komt dat? Hoe zal de minister erover waken dat kleine en grote lokale besturen gelijk worden behandeld? Zal de link met de regiowerking worden gelegd?

1.3. Tussenkoms van Imade Annouri

Imade Annouri deelt de mening dat er een aanhoudende inspanning nodig zal zijn. In 2015 ging het Vlaams Parlement aan de slag met dat thema, maar men werd in snelheid gepakt door de aanslagen van 22 maart 2016 in Brussel. Er was toen over de partijgrenzen heen een consensus over de nood om een versnelling hoger te schakelen. Vandaag is er het besef dat men de inspanningen zal moeten aanhouden. De vormen van radicalisering kunnen veranderen. Islamitisch terrorisme blijft prioritair op te volgen, maar een nulrisico bestaat niet. Men moet dat maximaal proberen te voorkomen, maar het risico is er altijd.

In 2015 was de verkokering in de Vlaamse administratie al een probleem. Er werd telkens gezegd om daarop in te zetten. Negen jaar later wordt nu een volgende stap gezet. Denkt de minister dat er nu voldoende snel kan worden geageerd en welke garantie is er om de verkokering aan te pakken tijdens de volgende zittingsperiode? Hoe zal ervoor worden gezorgd dat elke verantwoordelijke minister in de Vlaamse Regering meehelpt om die verkokering te doorbreken zodat de informatie optimaal kan doorstromen?

Vanaf de volgende zittingsperiode zullen er structurele middelen worden toegekend. Dat vindt de spreker een goede zaak. Het is ook belangrijk dat de minister zegt dat dat geen vrijgeleide is. In 2015 en 2016 wierp iedereen zich op als expert zonder per se de nodige wetenschappelijke kennis te hebben. Hoe zal de minister de werking van die partnerorganisaties opvolgen? Hoe zullen de organisaties worden betrokken om die afspraken uit te werken?

In het ontwerp van decreet ontbreekt volgens de spreker de verbreding naar andere domeinen van de samenleving die als eerste te kampen hebben met dat fenomeen. De spreker vertelt een anekdote. Een medewerker uit een Antwerpse school vertelde dat veel jongeren bezig zijn met het conflict in Gaza. De school is een plek waar jongeren moeten leren hun mening te ventileren en met elkaar in gesprek te gaan om zo te ontdekken wat het betekent om van mening te verschillen. De leerkrachten worden vaak geconfronteerd met ongefilterde en scherpe meningen. Op die school werd er beslist om dat conflict niet ter sprake te brengen omdat men niet goed wist hoe dat aan te pakken. Dat is geen goede evolutie. Als het gesprek niet wordt aangegaan, dan krijgen de personen met de zogenaamde gemakkelijke oplossingen te veel ruimte. Dat aspect komt onvoldoende aan bod in het ontwerp van decreet. Het klopt dat scholen vaak heel wat extra opdrachten krijgen. Maar in die thematiek speelt onderwijs een belangrijke rol. Hoe zal de minister de signalen vanuit het brede werkveld meenemen?

Heel wat welzijnsorganisaties werken aan preventie en disengagement. Geradicaliseerde personen kampen vaak met welzijnsproblemen. Zij hebben hulp nodig, kloppen vervolgens aan bij hulporganisaties maar krijgen daar te horen dat ze niet kunnen worden geholpen. Een beleid op papier uitwerken zonder dat mensen in de praktijk kunnen worden geholpen, is nutteloos. Radicalisering kan snel gaan. Vroeger werd ervan uitgegaan dat het een paar jaren duurde vooraleer iemand radicaliseerde. Nu is geweten dat het internet dat proces versnelt tot soms enkele weken.

Hoe zal de minister ervoor zorgen dat mensen die hulp nodig hebben die ook zullen krijgen op het moment dat het nodig is?

1.4. Tussenkoms van Orry Van de Wauwer

Orry Van de Wauwer richt zich eerst tot Filip Dewinter. Die neemt een loopje met de waarheid. In het ontwerp van decreet wordt er in de definities niets gezegd over nationalisme. Dat staat in de federale wetgeving waar eerder naar werd verwezen. Maar ook daar staat dat nationalisme een probleem is als het in strijd is met de beginselen van de democratie, de mensenrechten en de rechtsstaat. Daarnaast probeert Filip Dewinter organisaties die niet in zijn ideologisch kader passen verdacht te maken. Dat toont de ondemocratische ingesteldheid van zijn partij. Wanneer rechters verdacht worden gemaakt, respecteert men de principes van de rechtsstaat niet. Hij mag zich terecht aangesproken voelen wanneer organisaties strijden tegen racisme en discriminatie.

Het uitgangspunt van het ontwerp van decreet is de bestrijding van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie. De manier waarop dat wordt gedaan is de sterkte van het ontwerp van decreet, met name via het voorzien van een structureel verankerde basis in plaats van het werken met een actieplan dat beperkt was tot de LIVC R's. De coördinerende rol met de verschillende partners is cruciaal. Daarnaast is het goed dat er ruimte wordt gelaten om te experimenteren. Daarop kan er wetenschappelijk onderzoek worden gedaan.

Het is goed dat het belang van de lokale besturen wordt benadrukt. Zij pikken als eerste de signalen op. De spreker bevestigt dat niet elke vorm van polarisatie problematisch is. Het is gezond dat er verschillende meningen leven in een samenleving en die mogen soms wat polariserend werken, zolang dat de basis vormt voor een open gesprek. Het wordt een probleem wanneer het om schadelijke polarisering gaat. Het is goed dat dat duidelijk opgenomen is in de definities.

Elke vijf jaar zal het actieplan worden geëvalueerd; dat is positief. Tussen 2015 en vandaag is er al heel wat veranderd. De vormen van bedreigingen en de samenleving zijn geëvolueerd en sommige internationale conflicten worden geïmporteerd, wat kan zorgen voor schadelijke polarisering. Door regelmatig het actieplan te herbekeken, kan er snel worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen. Vandaag is er al veel expertise opgebouwd door verschillende organisaties zoals de VVSG.

In het ontwerp van decreet staat dat er een evaluatie zal gebeuren. Zal in het uitvoeringsbesluit worden omschreven hoe die evaluatie vorm zal krijgen? Wat zijn daar de aandachtspunten?

Er moet goed worden nagedacht over de modaliteiten van de experimentele projecten. Zal ook dat worden opgenomen in het uitvoeringsbesluit?

Het belang van de LIVC R's kan niet genoeg worden benadrukt. Daarom is de afstemming met het beleid van groot belang.

1.5. Tussenkoms van Emine Gül İsci

Emine Gül İsci zegt dat de Vooruitfractie er altijd op hamerde dat het beleid grondig moet worden geëvalueerd en structureel worden verankerd. Daarom is de spreker blij dat het beleid nu structureel wordt ingebed, een beleid dat breder gaat dan de LIVC R's.

Het beleid over radicalisering bestaat sinds 2015, maar doorheen de jaren is de situatie grondig veranderd. Toch blijft radicalisering een heikel punt in de samenleving, ongeacht uit welke ideologische hoek het komt. Kwetsbare jongeren moeten

worden beschermd tegen de beïnvloeding van extremistische ideologieën. Daarom is het van belang dat LIVC R's tijdig signalen kunnen herkennen en doorgeven.

De spreker gelooft in de preventieve rol van een sterk uitgebouwd jeugdwerk, welzijnswerk en onderwijs. Het is met name ook een strijd tegen uitsluiting. En net die drie sectoren hebben het vandaag moeilijk. Daarom moeten de wachtlijsten in de welzijnssector worden weggewerkt, moet er voldoende aandacht zijn voor mental welzijn en burgerschapsvorming op school. De concrete samenwerking tussen die beleidsdomeinen ontbreekt in het ontwerp van decreet. Hoe zal dat in de praktijk gebeuren?

Tijdens de hoorzitting van 17 januari 2024 over de risico's op gewelddadige radicalisering in de welzijnssector (*Parl.St.* VI.Parl. 2023-2024, nr. 1990/1) gaf het CAW een mooi voorbeeld van een samenwerking tussen de maatschappelijke actoren en de veiligheidsactoren op basis van vertrouwen. Daarbij mag het vertrouwensprincipe niet worden geschaad. Leerkrachten, welzijnswerkers en jeugdwerkers moeten eerst een vertrouwensband opbouwen.

De oproep voor de erkenning van de partners waarmee zal worden samengewerkt zal aan het begin van de nieuwe zittingsperiode worden gelanceerd. Denkt de minister aan een samenwerking met nieuwe organisaties of met organisaties die al betrokken zijn?

De spreker vindt dat er geen versplintering mag zijn van de kennis en expertise. Daarom zou een samenwerking met een partner efficiënter zijn. Zal men voor een of meerdere partners kiezen?

Hoe zal het voorziene budget van acht miljoen euro worden opgesplitst en besteed? Zal dat budget ook worden geïndexeerd?

De Vlaamse Jeugdraad merkt op om meer te investeren in de lokale besturen omdat er dan kan worden ingezet op een kind- en jeugdvriendelijk beleid. Dat werkt preventief. Hoe zal de minister dat aanpakken?

1.6. Tussenkoms van Marino Keulen

Marino Keulen haalt aan dat er sprake is van een voortschrijdend inzicht en dat het om een internationaal thema gaat. Daarom zijn continue evaluatie, overleg en bijsturing nodig.

Een preventief beleid vertaalt zich niet meteen in resultaten. Men wordt niet beloond voor het leed dat wordt voorkomen. Dat valt trouwens niet te meten, maar dat moet toch worden gedaan. De spreker zegt dat de meeste burgemeesters vinden dat de samenwerking in de LIVC R's goed verloopt. Burgemeesters zullen daar hun ideologie niet laten doorwegen omdat het vaak praktische mensen zijn die gericht zijn op de samenwerking tussen verschillende instanties. De VSSE schuift soms mee aan tafel. De VSSE is gefocust op het vergaren van informatie en niet op het delen van die informatie. De vertrouwelijkheid is voor die dienst essentieel. De VSSE antwoordt vaak heel beknopt op vragen, maar daarmee weet men voldoende.

De spreker herhaalt dat de nationalistische opvattingen niet zijn opgenomen in de definities in het ontwerp van decreet. Die term komt uit de eerdergenoemde federale wet. Niemand heeft een probleem met nationalistische ideeën onder meer over de Vlaamse onafhankelijkheid. Men kan zich hoogstens afvragen of mensen niets beters te doen hebben. Maar als er wordt gezegd dat de Belgische gezagsdragers moeten worden geliquideerd om die onafhankelijkheid te bereiken, dan gaat men een stap te ver. Die stap wordt ook verafschuwd door de democratische nationalist. De spreker zegt een aanhanger te zijn van Voltaire. Hij zou er weliswaar niet

zijn leven voor opofferen, maar wil heel ver gaan om iemand met een andere opinie alle kansen te geven om zijn opinie te uiten. De liberale rechtsstaat moet worden verdedigd, ook voor zij die daar andere opvattingen over hebben.

Wat de coördinatie betreft zegt de spreker dat de structuren in de Vlaamse administratie ziek zijn. De administratie is gestoeld op het principe van de latrelatie, living apart together, met de nadruk op 'apart'. Iedereen klaagt over de berg aan formaliteiten. Dat komt omdat de Vlaamse administratie vertrekt vanuit een wantrouwen, waardoor alle uitzonderingen worden gedefinieerd. Daardoor wordt er veel gerapporteerd. Het grootste gevaar bij de uitrol van het ontwerp van decreet is dat lokale besturen zouden twifelen om de stap te zetten door de grote administratieve last. Als een algemeen directeur tegen de medewerker van het OCMW zegt dat alle informatie op tafel moet worden gelegd in een LIVC R, dan wordt dat gedaan. Op het Vlaamse niveau zou er ook zo een persoon moeten zijn die dat in de gaten houdt en de resultaten opvolgt.

Vanuit zijn lokale ervaring leerde de spreker dat binnen de LIVC R het grensoverschrijdende niet wordt meegenomen. 37 procent van de inwoners van Lanaken heeft een Nederlands paspoort. Dat gaat in totaal om 7223 personen. Maar er gaan ook Vlamingen in Maastricht werken. Wat er over de grens gebeurt, is dagdagelijkse realiteit. Ook Aken is niet ver van Lanaken. Er zal aandacht moeten zijn voor het grensoverschrijdende gegeven. Over de grens zijn er moskeeën van allerlei strekkingen. In tegenstelling tot België is Nederland geen seculier land. Daar worden de geloofsgemeenschappen beschermd. Daarom moet er aandacht gaan naar wat er over de grens zich afspeelt.

De lokale besturen zijn de beste partners die op het terrein actief zijn. Daarom moet er worden vermeden dat de samenwerking gepaard gaat met een papiermolen. Er moet worden gefocust op de output. Kijk naar de resultaten, durf tussentijds bij te sturen en laat maatwerk toe.

1.7. Tussenkoms van Chris Janssens

Chris Janssens stelt verbaasd vast dat er op de Vlaamse Ministerraad van 2 februari 2024 een voorontwerp van een uitvoeringsbesluit werd goedgekeurd over het ontwerp van decreet. Nochtans moest de parlementaire behandeling nog gebeuren. Dat getuigt niet van veel respect voor de parlementaire democratie. Zo wordt er een voorafname gedaan op de parlementaire behandeling.

2. Antwoorden van de minister

Minister *Gwendolyn Rutten* begrijpt de opmerking van Chris Janssens. Dat werd gedaan om tijd te winnen. Wat voorlag op de Vlaamse Ministerraad moet nog worden verstuurd naar alle adviesraden. Die hebben tijd nodig om hun adviezen daarop te formuleren. Die manier van werken laat de minister toe om al met een ontwerp van een uitvoeringsbesluit te werken. De opmerkingen die worden geformuleerd in de commissie zullen samen met de adviezen van de adviesraden worden meegenomen vooraleer het geheel definitief wordt goedgekeurd.

De minister stelt vast dat Filip Dewinter zich aangesproken voelt wanneer er een ontwerp van decreet over de aanpak van gewelddadige radicalisering wordt besproken. In artikel 2 van het ontwerp van decreet is er geen sprake van nationalistische opvattingen. Het gaat over racistische, xenofobe, anarchistische, autoritaire of totalitaire opvattingen of bedoelingen, ongeacht of ze van politiek ideologische, confessionele of filosofische aard zijn én ze moeten in strijd zijn met de beginselen van de democratie, de mensenrechten, de goede werking van de democratische instellingen en de andere grondslagen van de rechtsstaat.

Voormalig minister Bart Somers was al gestart met het financieren van een aantal projecten in steden en gemeenten. Met het ontwerp van decreet wordt die financiering structureel, maar het is aan de nieuwe Vlaamse Regering om te kijken welke projecten in aanmerkingen kunnen komen.

Op de vragen over de controle op de experimenten en de delegatie aan de Vlaamse Regering antwoordt de minister dat er een eerste ontwerp van uitvoeringsbesluit klaarligt. Dat is daarin opgenomen, maar de minister zal daar nog over terugkoppelen.

De minister treedt de uitspraak van Imade Annouri over de nood aan een aangehouden inspanning bij. Daarom wordt het beleid nu structureel ingebed. Via de pijler coördinatie is het Departement Onderwijs betrokken. Op het lokale niveau en in de LIVC R's kunnen ook onderwijspartners worden betrokken. Wat het conflict in Gaza betreft kunnen de scholen bij de experts terecht voor de nodige begeleiding over hoe die problematiek kan worden aangekaart zonder dat het escaleert. Daarover zwijgen is geen oplossing. In een open dialoog gaan met wederzijds respect helpt iedereen vooruit. De minister zal de opmerking van Imade Annouri over welzijn en hulpverlening aankaarten bij minister Hilde Crevits. Als iemand op de radar komt en hulpverlening nodig heeft, kan het niet zijn dat die persoon op een wachtlijst terechtkomt.

Via het ontwerp van decreet wordt aan de volgende Vlaamse Regering de opdracht gegeven om binnen een jaar het beleid vorm te geven. De administratie zal een omgevingsanalyse maken en kijken of en hoe de huidige aanpak moet worden bijgestuurd. Dat is een voorbereidende oefening zodat de volgende Vlaamse Regering aan de slag kan.

De minister deelt de bezorgdheid van Marino Keulen over de verkokering binnen de Vlaamse administratie. Het blijkt heel moeilijk om die verkokering te doorbreken. Op 6 februari 2024 waren Filip De Rynck en Lieven Janssens te gast als spreker in de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering. In hun studie 'Visie op de toekomst van het lokaal en binnenlands bestuur in Vlaanderen' is er een hoofdstuk gewijd aan de verkokering van de Vlaamse administratie. Dat is iets dat volgens de minister tijdens de volgende zittingsperiode moet worden aangepakt. Tijdens de huidige zittingsperiode zal de minister aan de lokale besturen vragen om te melden waar zij problemen ondervinden in het functioneren van de Vlaamse overheid. Bij elk project moet er bijvoorbeeld één aanspreekpunt zijn binnen de Vlaamse overheid die de diensten groepeerd. In de problematiek van gewelddadige radicalisering is dat nog veel belangrijker. Bij de veiligheidsdiensten is dat idee al goed doorgedrongen. De ISD heeft onmiddellijk de minister ingelicht nadat zij op de hoogte werd gesteld van onaanvaardbare uitspraken die werden gedaan in een moskee in Tessenderlo. Het traject dat daaraan voorafging, duurde voor de minister te lang. Het kan niet de bedoeling zijn dat informatie ergens blijft liggen. Ook in Vlaanderen is er nood aan een horizontale coördinatie tussen verschillende departementen en diensten. Het gaat zelfs ruimer dan coördinatie, met name over samenwerken waarbij het resultaat telt.

Het klopt dat radicalisering en terrorisme niet stoppen aan de landsgrenzen, maar de minister heeft daar geen pasklaar antwoord voor. Vlaanderen staat al ver dankzij de LIVC's en de LIVC R's. Dat zijn echte best practices. In grensgemeenten moet er worden bekeken hoe Nederland en Duitsland daarbij kunnen worden betrokken, maar ook Brussel en Franstalig België. Die laatste twee lopen ver achterop in vergelijking met Vlaanderen.

Filip Dewinter vroeg naar de informatiestroming vanuit het federale niveau en naar de lokale besturen. Er wordt gezorgd voor een gezamenlijke aanpak en afstemming tussen het federale niveau en Vlaanderen via uitgebouwde overlegstructuren. Via de coördinatiefunctie vanuit ABB zetelt Vlaanderen in de Nationale Taskforce. De

informatie wordt teruggekoppeld naar het Vlaams Platform Radicalisering, waar trouwens ook een vertegenwoordiger van het OCAD aanwezig is. Elk betrokken Vlaams beleidsdomein bouwt netwerken van referentiepersonen uit om informatie te delen binnen de eigen sector.

Voor het lokale niveau gaat de informatiedoorstroming via de lokale taskforce, de LIVC R en via de information officer. Nota's van het OCAD worden – vertrouwelijk – bezorgd aan gemeenten die dat wensen. Sommige nota's gaan over een specifieke situatie, andere nota's zijn van algemeen belang. De informatiedoorstroming is en blijft een aandachtspunt. Door de verkokering blijft het moeilijk om voor automatische informatiedoorstroming te zorgen.

Over de vraag naar de evaluatie verwijst de minister naar artikel 4 van het ontwerp van decreet, waarin het belang wordt aangegeven van wetenschappelijk onderzoek en evaluatie om het beleid op te stoelen. Er worden een actuele analyse en een geïntegreerd actieplan opgesteld, steunend op een wetenschappelijk onderzoek. De volgende Vlaamse Regering heeft een jaar de tijd om dat te doen. De betrokken agentschappen en departementen evalueren hun acties, zowel tussentijds als in functie van de actuele analyse en een nieuw geïntegreerd actieplan. In het voorontwerp van uitvoeringsbesluit is in een specifieke evaluatie voorzien voor alle subsidiestromen.

Er waren heel wat vragen over partnerorganisaties. Een eerste reeks peilde naar welke partnerorganisatie men wil bereiken. In het ontwerp van decreet zijn in artikel 8 de erkenningsvoorwaarden opgesomd. In het voorontwerp van uitvoeringsbesluit zal de erkenningsprocedure worden geregeld: een organisatie kan een erkenning aanvragen voor één of meerdere beleidsdoelstellingen. Het streefdoel is om elke doelstelling in te vullen; de expertise van erkende partnerorganisaties moet complementair zijn. Indien er meerdere organisaties voor dezelfde beleidsaspecten een erkenning aanvragen, krijgt de organisatie die het beste voldoet aan de erkenningsvoorwaarden voorrang. Er zullen niet meer partnerorganisaties zijn dan nodig om alle doelstellingen in te vullen. Momenteel is het landschap nog erg versnipperd.

Er was ook de bezorgdheid over het nodige evenwicht tussen autonomie van een erkende partnerorganisatie en de noodzaak tot opvolging en controle. Men zoekt een evenwicht naar meer gestructureerd kunnen werken en heel duidelijk meegeven wat de doelstellingen zijn. Daarom gebeurt de erkenning telkens voor vijf jaar. De subsidiëring gebeurt op basis van een meerjarenplan: een erkende partnerorganisatie neemt daarin zelf de doelstellingen, acties en de manier op waarop de resultaten zullen worden bereikt. Op basis van het voorstel van meerjarenplan wordt een samenwerkingsovereenkomst uitgewerkt en afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de partnerorganisatie. De partnerorganisatie maakt jaarlijks een jaaractieplan op.

Het voldoen aan de indicatoren en de erkenningsvoorwaarden zullen worden opgevolgd door ABB, de Inspectie van Financiën en de bevoegde minister. De erkenning kan worden ingetrokken als de partnerorganisatie niet meer voldoet aan de erkenningsvoorwaarden en zij de tekortkomingen niet binnen een bepaalde termijn heeft rechtgezet. Dat heeft een stopzetting en een eventuele terugvordering van subsidies als gevolg. Hetzelfde geldt wanneer de partnerorganisaties zich niet aan de samenwerkingsovereenkomst houden.

De middelen worden jaarlijks vastgelegd en voorgelegd aan de Inspectie van Financiën.

Verder werden er vragen gesteld over de samenwerking met de partnerorganisaties en de verhouding met de expertise binnen de eigen Vlaamse administratie.

Samenwerking en expertisedeling zijn heel belangrijk. Het ontwerp van decreet voorziet daarom in artikel 8, 9°, de erkenningsvoorwaarde dat een partnerorganisatie bereid moet zijn samen te werken en expertise te delen met de Vlaamse overheid. ABB zal dat opvolgen. De partnerorganisaties zullen bijvoorbeeld worden betrokken bij interne studiedagen en vormingen.

Er waren ook vragen over de regierol van de lokale besturen. Het voorontwerp van uitvoeringsbesluit bepaalt de werkwijze en de regels voor de subsidiëring van de regierol voor dat beleid door de Vlaamse gemeenten. De intentie is om, indien de begroting dat toelaat, Vlaanderenbreed te kunnen ondersteunen. Alle gemeenten komen in aanmerking voor subsidiëring omdat gewelddadige radicalisering overal kan voorkomen. De ondergrens van vijftigduizend inwoners verdwijnt dus. Er zal een vast subsidiebedrag komen, gelijk voor alle gemeenten en voldoende voor de coördinatie van acties en de ondersteuning van de LIVC R-werking. Het exacte bedrag zal worden bepaald door de volgende Vlaamse Regering. Er wordt een co-financiering van 20 procent verwacht.

Ook samenwerkingsverbanden van gemeenten kunnen worden gesubsidieerd. Een trekkende gemeente kan een dossier indienen. Er worden geen bestuursregio's opgelegd. Het moet vooral de realiteit van de radicalisering volgen. Het doel is om zoveel mogelijk gemeenten te bereiken. Het fijnmazige netwerk is heel belangrijk.

Emine Gül Isci deed een oproep om meer te investeren in lokale besturen. In de huidige zittingsperiode zijn er nog nooit zoveel middelen geïnvesteerd in lokale besturen. Het gaat in totaal over meer dan twintig miljard euro. Er komt ook een debat over de herverdeling van het Gemeentefonds. Het is evident dat alle domeinen worden betrokken bij de bestrijding van radicalisering.

In het ontwerp van decreet is ook de mogelijkheid van experimentele subsidies opgenomen. De voorwaarden worden opgenomen in het voorontwerp van uitvoeringsbesluit. Het is de bedoeling om te werken met projecten die welomlijnde en duidelijke resultaten kunnen boeken en om op nieuwe tendensen te kunnen inspelen. Een werkingsverslag en een financiële rapportering worden bezorgd aan ABB. Elk project wordt voorgelegd aan de Inspectie van Financiën en opgevolgd door een projectstuurgroep.

De experimentele projecten zijn bedoeld als uitzondering. Ze zijn voorzien voor acute, onvoorziene problematieken waarop de erkende partnerorganisaties geen antwoord kunnen bieden. Het is de bedoeling dat erkende partnerorganisaties nadien de nuttige expertise opnemen in hun aanbod. Die bijzondere financieringen kunnen de looptijd van het meerjarenplan van de erkende partnerorganisaties niet overschrijden.

Momenteel wordt er twee miljoen euro op jaarbasis uitgetrokken vanuit de bevoegdheid Binnenlands Bestuur en dat wordt niet geïndexeerd. Vanaf 2026 kan er een meerkost zijn. Het is aan de volgende Vlaamse Regering om te beslissen over de beschikbare middelen voor het beleid.

De middelen kunnen opgesplitst worden in vier grote delen: 2.520.120 euro voor de strategische partners; 5.063.397 euro voor de lokale besturen; 747.511 euro voor de expertenpool; 160.566 euro voor de coördinatie van het beleid.

3. Replieken van de commissieleden

3.1. Tussenkomen van Filip Dewinter

Filip Dewinter geeft aan te weten dat de definitie van extremisme in het ontwerp van decreet afwijkt van de federale definitie uit de wet van 30 november 1998,

maar op pagina 27 van de toelichting staat het woord 'nationalistische' wel degelijk vermeld. Die paragraaf eindigt als volgt: "de definitie in deze wet vormt de inspiratie voor de opgenomen definitie in dit decreet. De definitie van extremisme is onontbeerlijk om af te bakenen wat binnen het beleid voor preventie van gewelddadige radicalisering problematisch gevonden wordt en welk type van geweld men wil voorkomen als men het verder heeft over gewelddadige radicalisering." De veiligheidsdiensten waarmee zal worden samengewerkt, werken op basis van de federale definitie. De informatie die de VSSE, het OCAD, de federale en lokale politie geven is dus gebaseerd op de federale definitie. De minister heeft dat woordje eruit gehaald om uit te laten schijnen dat het niet gaat over politieke partijen zoals de N-VA en het Vlaams Belang.

3.2. Tussenkomenst van Marino Keulen

Marino Keulen zegt dat er op niveau van de regeringen – zeker met Nederland – ook doorbraken moeten worden gerealiseerd. Terreur, radicalisering enzovoort gaan over staatsgrenzen heen. Vlaanderen is een open gebied. Men moet dus ook over de grenzen heen naar structurele partnerschappen gaan. Politie en justitie zijn nog heel nationaal georganiseerd, maar daar is net meer Europa nodig. De spreker vindt dat de minister met haar voorstellen voor de lokale besturen de druk van de maatschappelijke ketel haalt.

3.3. Tussenkomenst van Thijs Verbeurgt

Thijs Verbeurgt stelt dat de middelen voor de lokale besturen zijn toegenomen, maar ook de taken. Er moet dus bij extra taken ook worden bekeken of er geen extra financiering nodig is. Zeker in de strijd tegen radicalisering lijken extra middelen niet overbodig.

4. Aanvullende antwoorden van de minister

Tegenover een beleid moeten natuurlijk middelen staan, zegt minister *Gwendolyn Rutten*. De Vlaamse Regering doet dat ook, maar het zal aan de nieuwe Vlaamse Regering zijn om een precieze verdeling te doen.

De minister is het ermee eens dat men grensoverschrijdend moet werken. Er zijn al contacten tussen Vlaanderen en Nederland over radicalisering, maar ze zijn redelijk high level. Het is misschien interessant om in het kader van het LIVC R samen te zitten met Nederlandse collega's. De minister zal onderzoeken of dat kan.

III. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 1

Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 2 tot en met 11

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 6 stemmen bij 3 onthoudingen.

IV. Eindstemming

Het ontwerp van decreet over het Vlaamse beleid voor de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie wordt aangenomen met 6 stemmen bij 3 onthoudingen.

Chris JANSSENS,
voorzitter

Orry VAN DE WAUWER,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

ABB	Agentschap Binnenlands Bestuur
CAW	centrum algemeen welzijnswerk
ISD	informatie- en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen
LIVC	lokale integrale veiligheidscel
LIVC R	lokale integrale veiligheidscel inzake radicalisme, extremisme en terrorisme
OCAD	Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse
VSSE	Veiligheid van de Staat, Sûreté de l'État
VVI	Vlaams Vredesinstituut
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten